

अकृतेनैव कार्येण गतः पार्थानघोच्चजः । स एनान्मन्युना विष्टो भुवं धत्त्यत्यसंशयं ।
 इष्टो हि वासुदेवस्य पाण्डवैर्नाम विग्रहः । भीमसेनार्जुनौ चैव दाशार्हस्य मते स्थितौ ।
 अजातशत्रुरत्यर्थं भीमसेनवशानुगः । निहतश्च मया पूर्व्वं सह सर्व्वैः सहोदरैः ।
 विराटद्रुपदौ चैव कृतवैरो मया सह । तौ च सेनाप्रणेतारौ वासुदेववशानुगौ ।
 भविता विग्रहः सोऽयं तुमुलो लोमहर्षणः । तस्मात् सांयामिकं सर्व्वं कारयध्वमतद्भिताः । ॥१५०॥
 शिविराणि कुरुक्षेत्रे क्रियन्ता वसुधाधिपाः । सुपर्याप्तावकाशानि दुरादेयानि शत्रुभिः ।
 आसन्नजलकाष्ठानि शतशोऽथ सहस्रशः । अच्छेद्याहारमार्गाणि बन्धाच्छ्रयचितानि च ।
 विविधायुधपूर्णानि पताकाध्वजवन्ति च । समाश्र तेषां पन्थानः क्रियन्ता नगरादहिः ।
 प्रयाणं युध्यतामद्य श्वाभूत इति माचिरं । ते तथेति प्रतिज्ञाय श्वा भूते चक्रिरे तथा ।
 हृष्टरूपा महात्मानो निवासाय महीक्षिताः । ततस्ते पार्थिवाः सर्व्वे तच्छ्रुत्वा राजशासनं । ॥१५१॥
 आसनेभ्यो महार्हेभ्य उदतिष्ठन्मर्षिताः । बाह्वन् परिघसङ्काशान् संस्पृशन्तः शनैः शनैः ।
 काञ्चनाङ्गददीप्तांश्च चन्दनागुरुभूषितान् । उष्णीषाणि नियच्छन्तः पुण्डरीकानिभैः करैः ।
 अन्तरीयोत्तरीयाणि भूषणानि च सर्व्वशः । ते रथान्वयिनः श्रेष्ठा हयांश्च हयकोविदाः ।
 सज्जयन्ति स्म नागांश्च नागशिचास्त्रनुष्ठिताः । अथ वर्माणि चित्राणि काञ्चनानि बह्वनि च ।
 विविधानि च शस्त्राणि चक्रुः सर्व्वानि सर्व्वशः । पदातयश्च पुरुषाः शस्त्राणि विविधानि च । ॥१५२॥
 उपाजहुः शरीरेषु हेमचित्राण्यनेकशः । तदुत्सव इवोदयं सम्प्र हृष्टनरावृतं ।
 नगरं धार्तराष्ट्रस्य भारतासोत् समाकुलं । जनौघसलिलावर्त्ता रथनागाश्चमोनवान् ।
 शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषः कोषसञ्चयरत्नवान् । चित्राभरणवर्म्मांश्चिश्चस्त्रनिर्मलफेनवान् ।
 प्रासादमालाद्रिदृतो रथ्यापणमहाह्वदः । योधचन्द्रोदयोद्भूतः कुरुराजमहार्णवः ।
 व्यदृश्यत तदा राजञ्चन्द्रोदय इवार्णवः । ॥१५३॥

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सैन्यनिर्घाणपर्व्वणि दुर्य्योधनसैन्यसज्जायां द्विपञ्चाशदधिकशतमोऽध्यायः ॥ १५२ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ वासुदेवस्य तदाक्यमनुस्मृत्य युधिष्ठिरः । पुनः पप्रच्छ वार्ष्णेयं कथं मन्दोऽब्रवीदिदं ।
 अस्मिन्नभ्यागते काले किञ्च नः क्षममच्युत । कथञ्च वर्त्तमाना वै स्वधर्म्मान् च्यवेमहि ।
 दुर्य्योधनस्य कर्णस्य शकुनेः सौबलस्य च । वासुदेव मतज्ञोऽसि मम सभ्रातृकस्य च ।
 विदुरस्यापि तदाक्यं श्रुतं भीमस्य चोभयोः । कुन्त्याश्च विपुलप्रज्ञ प्रज्ञा कार्त्स्न्येन ते श्रुता ।
 सर्व्वमेतदतिक्रम्य विचार्य्य च पुनः पुनः । चेमं यन्ना महाबाहो तत् ब्रवीच्चविचारयन् । ॥१५४॥
 श्रुत्वैतत् धर्म्मराजस्य धर्म्मार्थसहितं वचः । मेघदुन्दुभिनिर्घोषः कृष्णो वाक्यमथाऽब्रवीत् ।
 ॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ उक्तवानऽसि यदाक्यं धर्म्मार्थसहितं हितं । न तु तन्निकृतिप्रज्ञे कौरव्ये प्रतितिष्ठति ।
 न च भीमस्य दुर्मैधाः शृणोति विदुरस्य वा । मम वा भाषितं किञ्चित् सर्व्वमेवातिवर्त्तते ।
 नैष कामयते धर्म्मं नैष कामयते यशः । जितं स मन्यते सर्व्वं दुरात्मा कर्णमाश्रितः ।